

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa Miasta Ł.
przeciwko Z. H.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 października 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 października 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej

wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwana Z. H. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 października 2019 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zdaniem pozwanej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona albowiem pozwana przeznaczyła środki uzyskane ze sprzedaży lokalu na zakup innego lokalu mieszkalnego a jedynym jej uchybieniem było to, że do tego zakupu doszło po kilku dniach od upływu terminu przewidzianego w art. 68 ust. 2a pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2018.2204 t.j.).

W związku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia

26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, nie publ.; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnosząca skargę kasacyjną nie przedstawiła oddzielnego wyводу świadczącego o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Zważyć też trzeba, zasadniczą przyczyną uwzględnienia powództwa o zwrot bonifikaty udzielonej przy nabyciu od powoda lokalu mieszkalnego było stwierdzenie, oparte na analizie treści art. 68 ust. 2a i 2b ustawy o gospodarce nieruchomościami, że osoba bliska w stosunku do nabywcy lokalu sprzedanego z zastosowaniem bonifikaty, na rzecz której prawo jego własności zostało darowane, nie może zostać zwolniona z obowiązku zwrócenia bonifikaty w wypadku jego zbycia przed upływem pięciu lat od jego sprzedania przez stronę powodową, w przeciwieństwie do darczyńcy, na rzecz którego została ona udzielona, z tego tylko powodu, że uzyskane w ten sposób środki zostały przez nią przeznaczone na zaspokojenie swoich potrzeb mieszkaniowych. Jest to stwierdzenie zbieżne z przyjętym w orzecnictwie stanowiskiem, że przesłanki zwolnienia z obowiązku zwrotu kwoty równej udzielonej bonifikacie po jej waloryzacji (art. 68 ust. 2a u.g.n.) mają zastosowanie do pierwotnych nabywców nieruchomości wskazanych w art. 68 ust. 2 ustawy, a nie do osób im bliskich (art. 68 ust. 2b u.g.n.), na rzecz których zbyły nieruchomość (poza powołanym przez Sąd Apelacyjny wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2010 r., V CSK 15/10, OSNC-ZD 2011, nr A, poz. 15 zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 30/13, OSNC 2014/1/6, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 stycznia 2020 r., V ACa 434/19 nie publ.). Oznacza to, że przewidziana w art. 68 ust. 2a pkt 1 przesłanka zwolnienia od obowiązku zwrotu udzielonej bonifikaty nie miałaby zastosowania wobec pozwanej niezależnie od tego na jaki cel kiedy zostały wydatkowane środki pochodzące ze sprzedaży lokalu

mieszkalnego. Niezależnie od tego Sąd Apelacyjny w obszernym wywodzie wyłożył przyczyny, którymi kierował się nie uwzględniając zarzutu nadużycia prawa podmiotowego.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżącą przesłanka opisana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie ar. 98 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.

jw